

U 71/2021 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett förslag (utkast) till kommissionens förordning om ändring av förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (ändring av den allmänna gruppundantagsförordningen angående statligt stöd)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 8 oktober 2021 till förordning om ändring av utkastet till förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 2 december 2021

Arbetsminister Tuula Haatainen

Ledande sakkunnig Samuli Miettinen

ARBETS- OCH NÄRINGS-
MINISTERIET

PROMEMORIA

EU/2019/0247

22.11.2021

**STATSRÅDETS SKRIVELSE TILL RIKSDAGEN OM KOMMISSIONENS UTKAST
TILL FÖRORDNING (ÄNDRING AV DEN ALLMÄNNA GRUPPUNDANTAGSFÖR-
ORDNINGEN FÖR STATLIGT STÖD)**

1 Förslagets bakgrund och syfte

Enligt artiklarna 107–108 i fördraget om Europeiska unionens funktionsrätt (nedan *EUF-fördraget*) ingår EU:s bestämmelser om statligt stöd i kommissionens befogenheter. Syftet med regleringen är att garantera jämlika konkurrensvillkor för företag i EU och att minimera stöd-konkurrensen mellan medlemsstaterna. Den grundläggande principen för EU:s övervakning av statligt stöd är att stöden ska anmälas till Europeiska kommissionen. Kommissionen har exklusiv befogenhet att avgöra om stödet lämpar sig för den inre marknaden. Stödprogram eller enskilda stöd får inte verkställas förrän kommissionen har godkänt dem. Det finns undantag från skyldigheten att göra förhandsanmälan till kommissionen. Det viktigaste undantaget är kommissionens så kallade allmänna gruppundantagsförordning (EU) nr 651/2014 (Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, ändrad genom förordning (EU) 2017/1084; nedan *gruppundantagsförordningen*). I gruppundantagsförordningen föreskrivs om de villkor under vilka medlemsstaterna kan införa stödåtgärder utan kommissionens förhandsgodkännande.

Kommissionens befogenhet att bevilja gruppundantag grundar sig på den så kallade bemyndigandeförordningen för statligt stöd (Rådets förordning (EU) 2015/1588 av den 13 juli 2015 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd). Bemyndigandeförordningen fastställer att kommissionen kan utfärda förordningar om förenligheten för vissa slag av statligt stöd med den inre marknaden och om att den förhandsanmälningsskyldighet som fastställs i artikel 108.3 i EUF-fördraget inte tillämpas på ifrågavarande stödformer. Kommissionen har använt bevis och information som samlats in i samband med kommissionens granskning av hur bestämmelserna om statligt stöd fungerar, liksom kommissionens marknadserfarenhet och erfarenheten från praxisen i tidigare fall. Eftersom det är fråga om en kompletterande åtgärd till riktlinjerna för statligt stöd som tidigare behandlats ansåg kommissionen inte att en separat konsekvensbedömning var nödvändig.

Kommissionen har med stöd av bemyndigandeförordningen utvidgat tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen flera gånger. Reformen av gruppundantagsförordningen var en central del av totalreformen av EU:s bestämmelser om statligt stöd som genomfördes åren 2012–2014. Tillämpningsområdet för gruppundantagen utvidgades avsevärt i samband med detta: gruppundantagsförordningen omfattades av flera nya stödformer och tillämpningsområdet för förordningen utvidgades till euomässigt större stödprogram och stöd (se U 7/2014 rd). Gruppundantagsförordningen utvidgades ytterligare år 2017 (se U 23/2016 rd) till stöd som beviljas till förmån för hamnar och flygplatser. År 2021 utvidgades förordningen till att omfatta bland annat nationella stöd för projekt som får EU-finansiering, vissa stöd för energiområden och bredband samt vissa stöd till lokalt ledda utvecklingsprojekt riktade till små och medelstora företag eller till projekt för det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och håll-

barhet inom jordbruket (se U 8/2019 rd samt UJ 1/2021 rd). År 2020 förlängde dessutom kommissionen förordningen till slutet av år 2023 och gjorde några ändringar i stöden till företag som försatts i svårigheter till följd av coronapandemin (Förordning (EU) 2020/972). Syftet med reformerna har varit att underlätta förfaranden relaterade till statliga stöd, riktat resurserna för kommissionens kontroll av de statliga stöden till de stöd med störst snedvridande verkan på konkurrensen och möjliggöra ett snabbare ibruktagande av statliga stöd som stöder EU:s mål för medlemsländerna. Före coronakrisen år 2020 omfattades cirka 97 procent av EU-ländernas statliga stöd/stödprogram uttryckt i antal av gruppundantagsförordningen.

Gruppundantagsförordningen föreskriver endast om när det är möjligt att göra undantag i förhandsanmälningsskyldigheten för statliga stöd. Det faktum att en stödåtgärd inte omfattas av förordningens tillämpningsområde innebär inte i sig att stödet är förbjudet enligt EU:s bestämmelser för statliga stöd. Kommissionen bedömer godkännandet av statliga stöd som inte omfattas av tillämpningsområdet med stöd av riktlinjerna och ramarna för statliga stöd som utfärdats i förfarandet av förhandsanmälan eller direkt med stöd av fördraget. Det centrala syftet med gruppundantagsförordningarna är att underlätta de administrativa förfarandena relaterade till statliga stöd. Enligt EU-domstolens rättspraxis ska villkoren strikt iakttas för att stödet ska omfattas av tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Genom den föreslagna ändringen av gruppundantagsförordningen justeras den allmänna gruppundantagsförordningen på ett riktat sätt så att den samtidigt kompletterar riktlinjerna för statliga stöd som granskas (riktlinjerna för regionalstöd, riskfinansieringsstöd, forsknings-, utvecklings- och innovationsstöd och klimat-, miljö- och energistöd; se E 116/2020 rd, E 65/2021 rd, E 88/2021 rd samt E 89/2021 rd). Kommissionen strävar efter att säkerställa att bestämmelserna motsvarar utvecklingen av marknaden och teknologin och kommissionens nya tyngdpunkter, särskilt den europeiska gröna given och industri- och digitaliseringsstrategierna. Ändringen förklarar och förtydligar dessa bestämmelser, förbättrar rättssäkerheten och underlättar genomförandet av stödåtgärderna som främjar den gröna och digitala omställningen i medlemsstaterna samtidigt som en eventuell snedvridning av konkurrensen minimeras.

2.1 Allmänna förslag till ändring av förordningen

Förslagets viktigaste allmänna ändring gäller den så kallade öppenhetsskyldigheten för stöd som beviljats enligt gruppundantagsförordningen. Enligt nuvarande artikel 9.1 c ska mer detaljerad information publiceras på nätet om enskilda stödåtgärder ifall stödbeloppet överstiger 500 000 euro, eller information som beviljas om varje enskilt stöd över 60 000 euro för andra stödmottagare inom den primära jordbruksproduktionsbranschen än de som omfattas av tillämpningsområdet i avsnitt 2 a och information om beviljandet av varje enskilt stöd över 30 000 euro för andra stödmottagare inom fiske- och vattenbruksbranschen än de som omfattas av tillämpningsområdet i avsnitt 2 a. Kommissionen föreslår att den allmänna gränsen på 500 000 euro ska sänkas till 100 000 euro. Dessutom föreslår kommissionen flera preciseringar eller förtydliganden av definitionerna i artikel 2 som hänför sig till punkterna i den allmänna gruppundantagsförordningen med avseende på de riktlinjer som samtidigt ska granskas. Nedan finns en närmare beskrivning av gruppundantagsförordningens viktigaste ändringsförslag för olika stödformer.

2.2 Förslag om regionalstöd och stöd för små och medelstora företag

Kommissionen föreslår att avsnittet om regionalstödet i den allmänna gruppundantagsförordningen från och med år 2022 förenhetligas med riktlinjerna för de statliga regionalstöden som tillämpas (se E 116/2020 rd). Dessutom preciseras att avskrivningskostnaderna som hänför sig

till användningen av vissa tillgångsposter under forsknings-, utvecklings- och investeringsprojekt inte omfattas av kostnader som är berättigade till regionalstöd eftersom de inte är investeringskostnader som avses i samband med regionalstöd.

Det föreslås ändringar i avsnittet för stöd som beviljas till små och medelstora företag så att definitionen av nyinvestering är samma som för regionalstöd. Avsikten är att förenhetliga de stödberättigade kostnaderna i avsnitten om små och medelstora företag och regionalstöd.

Kommissionen föreslår att tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningens regionalstödsartiklar utvidgas till varvsindustrin och syntetfiber men att brunkol och bredbands- och forskningsinfrastrukturen lämnas utanför tillämpningsområdet för regionalstödet. Dessutom utreds definitionerna för transport- och energibranschen. Driftstödet för att förhindra eller minska avfolkning utvidgas från nuvarande väldigt glesbefolkade områden till att omfatta även glest befolkade områden i enlighet med de förnyade riktlinjerna. Regionalstödet tröskelvärden för anmälan justeras.

De nya bestämmelserna möjliggör högre tröskelvärden för små och medelstora företag som genomför projekt under 50 miljoner euro så att de inte missgynnas av tillvägagångssättet som grundar sig på justerade stödbelopp som är motiverat för större projekt. Från de stödberättigade kostnaderna avgränsas kostnader för byggnader, markområden och utrustning om de stöds enligt bestämmelserna för forsknings-, utvecklings- och investeringsstödet i den allmänna gruppundantagsförordningen. Formuleringen i avsnittet om små och medelstora företag förenhetligas med formuleringen om små och medelstora företag avseende regionalstödet.

2.3 Riskfinansieringsstöd

Det föreslås huvudsakligen tekniska preciseringar år 2021 i riktlinjerna för riskfinansieringen som togs i bruk år 2014 (E 88/2021 rd). I granskningen av bestämmelserna beaktas den europeiska gröna given och industristrategin till exempel genom att införa "bonus" för miljöstöd och möjliggöra stöd i form av överföring av immateriella rättigheter till innovativa startup-företag. Det offentliga hörandet för förnyandet av riskfinansieringsriktlinjerna avslutades den 16 juli 2021. De föreslagna ändringarna i riskfinansieringsstöden i gruppundantagsförordningen återspeglar ändringsförslagen för riktlinjerna. Förslagen till avsnittet om tillgången till finansiering för små och medelstora företag i den allmänna gruppundantagsförordningen och ändringsförslagen relaterade till definitionerna i kapitel I i den allmänna gruppundantagsförordningen är i enlighet med granskningsförslagen för riktlinjerna. De föreslagna ändringarna grundar sig på bevis som samlats in vid kontrollen av ändamålsenligheten samt responsen i det offentliga hörandet om riskfinansieringsriktlinjerna.

Kommissionen föreslår att strukturen i nuvarande artikel 21 omorganiseras genom att dela den i två artiklar: den ena gäller riskfinansieringsstöd som beviljas via finansiella intermediärer och den andra riskfinansiering som beviljas i form av skatteincitament för fysiska personer som investerar i stödberättigade företag. Den nya strukturen för artikel 21 lyfter bättre fram riskfinansieringsstödet i tre nivåer: från investerare till stödmottagare via finansiella intermediärer. Beräkningssättet för kriteriet avseende stödberättigande ändras. Företag kan nu erhålla riskfinansieringsstöd "sju år efter sin första kommersiella försäljning". Definitionen ändras till formatet "tio år efter registreringen i företagsregistret och/eller sju år efter den första kommersiella försäljningen för innovativa företag". Registreringen av företaget i företagsregistret är en klart fastställd tidpunkt medan definitionen om första försäljningen har omfattats av olika tolkningar. Då det är fråga om stödberättigade små och medelstora företag som inte behöver registreras i företagsregistret kan stödberättigandetiden på tio år anses börja antingen vid tid-

punkten för då små och medelstora företag inleder sin ekonomiska verksamhet eller från tidpunkten då företaget är skyldigt att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet. Medlemsstaternas möjlighet att fortfarande använda det nuvarande kriteriet "sju år från den första kommersiella försäljningen" för innovativa företag motsvarar responsen som erhöles i det offentliga h6randet av riktlinjerna f6r riskfinansieringen om att investeringscyklerna f6r företag som 6r verk-samma inom branscher avseende bioteknik, h6lso- och sjukv6rd och mikroelektronik kan vara 6ver tio 6r l6nga. Innovativa företag definieras redan i den allm6nna gruppundantagsf6rord-ningen. Mottagare av resurser fr6n Europeiska innovationsr6det (EIC) eller av kvalitetsst6mpeln ska dock fogas till definitionen av innovativa företag (som till exempel m6jligg6r st6d till ny-startade företag eller f6rdubblat st6d f6r 6verf6ring av immateriella r6ttigheter ovan). "Utvid-gandet av aff6rsverksamheten" f6rtydligas s6 att investeringen ska vara 6ver 50 procent av sm6 och medelstora företags 6rliga oms6ttnings f6r att sm6 och medelstora företag i fr6ga kan f6 riskfinansieringsst6d: i artikel 21 h6nvisas nu till "ny ekonomisk verksamhet" i st6llet f6r f6r-slagets "ny produktmarknad eller ny geografisk marknad".

F6rslaget omfattas av l6ttnader i st6dkriterierna f6r milj6v6nliga projekt (s6 kallad gr6n bonus). Investeringen ska endast vara 6ver 30 procent, (inte 50 procent, av sm6 och medelstora företags 6rliga oms6ttnings) i investeringar som f6rb6ttar milj6effektiviteten enligt taxonomif6rord-ningen. Kommissionen f6resl6r f6rtydligande av att man vid ber6kningen av maximibeloppet f6r underst6dda riskfinansieringsinvesteringar per st6dmottagare ska beakta det kvarvarande beloppet vid tidpunkten f6r beviljandet av st6det. Detta m6jligg6r 6terbetalning av riskfinansie-ringsinvesteringen och mottagande av ytterligare finansiering s6 l6nge som st6dmottagaren f6rt-farande 6r st6dber6ttigad. Minimitr6skelv6rderna f6r privat deltagande i riskfinansieringsinve-steringar s6nks inom st6domr6den enligt artikel 107.3 a i f6rdraget. Genom den h6r justeringen beaktas skillnaderna i tillg6ngen till andra finansieringar 6n bankfinansieringen, inklusive skill-naderna mellan och inom medlemsstaterna i tillg6ngen till riskfinansiering. Privat deltagande 6r dock fortfarande en n6dv6ndig f6ruts6ttnings f6r riskfinansieringsst6d eftersom detta s6kerst6ller sammanst6llning av privata ytterligare investeringar, tillr6cklig f6rsiktighet i riskbed6mningen och 6ndam6lsenlig due diligence-bed6mning av finansieringsobjektet. I definitionerna f6rtydli-gas att endast privat6gda instanser kan beaktas vid ber6kningen av investerarnas kr6vda andel i riskfinansierings6tg6rderna och att offentliga eller halvoffentliga sammanslutningar, s6som na-tionella utvecklingsbanker och institutioner eller nationella finansieringsinstitut, inte kan beaktas i detta sammanhang.

Till6mpningsomr6det f6r artikel 24 om st6d till s6kkostnader f6resl6s utvidgas till att identifiera st6dber6ttigade företag s6 att det omfattar kostnader f6r investeringsutredning av st6dber6tti-gade företag f6r att kunna m6ta riskkapitalsektorns utmaningar och att minska problemet med asymmetrisk information som inverkar p6 s6dana företag. Till6mpningsomr6det f6r artikel 22 om st6d till nystartade företag utvidgas till att omfatta st6d i form av 6verf6ring av immateriella r6ttigheter fr6n en forskningsorganisation d6r de immateriella r6ttigheterna har skapats till sm6 och innovativa företag som lanserar en ny produkt eller tj6nst p6 marknaden.

2.4 Forsknings-, utvecklings- och innovationsst6d

Kommissionens f6rslag kompletterar best6mmelserna om ramarna f6r de statliga st6den f6r forskning, utveckling och innovationer genom att genomf6ra 6ndringsf6rslagen f6r forsknings-, utvecklings- och innovationsramarna. F6ruts6ttningarna f6r st6d avseende forsknings- och ut-vecklingsprojekt enligt artikel 25 i f6rordningen f6resl6s f6renklas s6 att en f6renklad kost-nadsmodell kan anv6ndas f6r ber6kningen av de indirekta kostnaderna f6r forsknings- och ut-vecklingsprojekt. "Digitala innovationskluster", inklusive kluster som omfattas av programmet Ett digitalt Europa, kan ses som "innovationskluster" i den allm6nna gruppundantagsf6rord-

ningen. Till definitionerna om industriell forskning och experimentell utveckling fogas forsknings- och utvecklingsåtgärder för digital teknologi och digitala lösningar. Innovationsverksamheten i små och medelstora företag innefattar även ibruktagandet av digitala lösningar (såsom stöd för användning av forskningsinfrastruktur, testnings- och försöksstrukturer, innovationskluster eller tjänster som erbjuds av privata experter inom den digitala branschen). Kommissionen föreslår ny definition och kriterier för tillämpning på den inre marknaden med vars hjälp man kan stöda testnings- och försöksstrukturerna som ibland även kallas teknologinfrastruktur. Industrin använder huvudsakligen dessa strukturer för forsknings- och utvecklingsverksamhet, såsom utveckling och testning av ny teknologi och de kan även uppmuntra aktörer till forsknings-, utvecklings- och innovationsinvesteringar som stöder dubbel omställning.

2.5 Klimat-, miljö- och energistöd

Det föreslås utvidgning av tillämpningsområdet för den allmänna gruppundantagsförordningen i enlighet med målet för den europeiska gröna given. Åtgärderna som undantas från skyldigheten att göra förhandsanmälan utvidgas och tröskelvärdena för anmälan för klimat-, energi- och miljöskyddsåtgärderna höjs i vissa fall. Förslaget är på så sätt i linje med granskningen av riktlinjerna för klimat- och miljöskyddet och energin vars offentliga hörande avslutades den 2 augusti 2021. Förslaget återspeglar kommissionens beslutspraxis och beaktar utvecklingen av teknologin och marknaden.

Tillvaratagande och utnyttjande av koldioxid: Genom förslaget utvidgas medlemsstaternas möjligheter att stöda investeringar som strävar efter att minska på koldioxidutsläpp utan skyldighet att göra förhandsanmälan genom att utvidga förordningens tillämpningsområde till att omfatta tillvaratagandet och utnyttjandet av koldioxid eller investeringsstöd som beviljas för lagring. Dessutom tas en ny undantagsklass i bruk för investeringsstöd för rena eller utsläppsfria fordon. Beslutet kompletterar även bestämmelserna om investeringsstöd som beviljas för laddnings- och tankningsinfrastrukturen som nyligen tagits i bruk som en del av den riktade granskningen av den allmänna gruppundantagsförordningen för den fleråriga budgetramen för åren 2021–2027. Tillämpningsområdet för investeringsstöden för tankningsinfrastrukturerna utvidgas till att omfatta sådana tankningsinfrastrukturer via vilka koldioxidsnält väte distribueras och även till sådana laddnings- och tankningsinfrastrukturer som inte är allmänt tillgängliga.

En ny ”grön bonus” för stöd som beviljas för att förbättra byggnaders energieffektivitet med avsikten att skapa ett incitament för omfattande renoveringsprojekt av byggnader. Bonus tillämpas då förbättringarna av energieffektiviteten leder till en betydande minskning av efterfrågan på primärenergi. Förordningens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta investeringsstöd för återställande av livsmiljöer och ekosystem, skydd och återställande av den biologiska mångfalden samt tillämpning av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringen. Tillämpningsområdet för bestämmelserna om stöd som beviljas för återvinning och återanvändning av avfall utvidgas till att omfatta även investeringsstöd för andra investeringar som strävar efter att förbättra resurseffektiviteten eller främja övergången till cirkulär ekonomi.

Med avseende på miljö- och energibeskattningen föreslår kommissionen att tillämpningsområdet för förordningen utvidgas till att omfatta stöd, som inte har samordnats på EU-nivå, som beviljas i form av sänkningar av miljöskatter eller miljöavgifter. Gruppundantaget kan även i fortsättningen tillämpas på stödprogram som genomförs i form av skattesänkningar som beviljas för energiintensiva företag i enlighet med energiskattedirektivet. Kommissionen föreslår som nytt villkor för beviljande av stöd att programmen säkerställer förbättrad energieffektivitet och investeringar i projekt som leder till en betydande minskning av stödmottagarens växthusgasutsläpp. På program som inte uppfyller dessa förutsättningar tillämpas inte gruppundantaget men

under beredningen har kommissionen föreslagit att de kan anmälas för bedömning enligt de nya riktlinjerna för statliga stöd avseende klimat-, miljöskydds- och energibranschen.

Undantaget från anmälningsskyldigheten för stöd som beviljats för att *främja användning av energi som producerats med förnybara och koldioxidsnåla energikällor* föreslås utvidgas. För att underlätta investeringar för grönt (förnybart eller koldioxidsnålt) väte föreslås en ändring av artikel 36 genom vilken tillämpningsområdet även utvidgas till att omfatta investeringar i anordningar, maskiner och industriproduktion som använder grönt väte. Även investeringsstödet samt också driftstödet för främjandet av produktionen av förnybart väte för små anläggningar undantas från anmälningsskyldigheten. Tröskelvärdena för anmälan höjs med beaktande av minskningen av kostnaderna för färdig teknologi och dess integrering på marknaden. Undantag för investerings- och driftstöd för förnybar energi utvidgas till att omfatta lagringsprojekt som är direkt kopplade till nya eller befintliga produktionsanläggningar för förnybar energi. På så sätt kan man enligt kommissionen beakta lagringens ökade roll för integreringen av förnybar energi i elsystemet och uppnå överensstämmelse med utkastet för riktlinjerna avseende klimat-, miljöskydds- och energistödet. Enligt det förnyade direktivet om förnybar energi (RED II, Direktiv 2018/2001/EU) inkluderas i ändringarna bestämmelser om driftstöd som beviljas för samfundsbaseade projekt som producerar förnybar energi och genom vilka projekt med en produktionskapacitet under 1 MW undantas från kravet om konkurrensutsatt anbudsförfarande.

I investeringsstöd för förnybar energi beaktas projektets totala kostnader i beviljandet av stödet. För närvarande är utgångspunkten i gruppundantagsförordningen att stödbeloppet grundar sig på merkostnader för investeringar som företaget åsamkas för att höja nivån på miljöskyddet. Kommissionen föreslår att avsnittet om investeringsstöd även ändras för produktionsanläggningar vars bränsleproduktion omfattas av inblandnings- eller distributionsskyldigheten.

Undantaget från anmälningsskyldigheten för stöd för *fjärrvärme- och kylningssystem och energiinfrastrukturen* utvidgas så att villkoren överensstämmer med målen i den gröna given, såsom den gröna given tillkännagivande i det bifogade investeringsprogrammet för ett hållbart Europa. Enligt förslaget är fjärrvärmesystem som grundar sig på fossila bränslen inte längre stödberättigade. För investeringar i fjärrvärme som produceras av naturgas och investeringar i eller stöd för förbättring av distributionsnätet tas särskilda skyddsåtgärder i bruk, såsom iakttagande av klimatmålen för att förhindra låsning vid naturgas och garantera konkurrens enligt målen i den gröna given. Kommissionen föreslår att undantaget utvidgas till infrastrukturen för förnybara energikällor, särskilt till väteinfrastrukturen. Dessutom möjliggörs investeringsstödet även för sådana projekt som enligt den nuvarande 2 punkten inte ligger inom de på förhand fastställda "stödområdena". Stöd för energiinfrastrukturinvesteringar för naturgas ska även anpassas så att målen för den gröna given beaktas och att klimatmålen iakttas på ett ändamålsenligt sätt.

3 Rättslig grund

Europeiska kommissionen har ensam behörighet att ge tolkningsanvisningar om tillämpningen av artikel 107.2 och 107.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Det förslag som är under behandling grundar sig på artikel 108.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt enligt vilken kommissionen kan utfärda en förordning om att vissa stödformer undantas från skyldigheten att anmäla statligt stöd till kommissionen.

Enligt artikel 109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får rådet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet anta de förordningar som behövs för tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget och fastställa villkoren för tillämpningen av artikel 108.3 (förfarande för förhandsanmälan) och vilka slag av stödåtgärder som ska vara undantagna

från detta förfarande. Med stöd av artikel 109 i EUF-fördraget har rådet antagit förordningen om bemyndigande av statligt stöd (EU 2015/2018), som ändrades genom en ändringsförordning 2018 (EU 2018/1911). Den utvidgning av den allmänna gruppundantagsförordningen som nu behandlas bygger på denna ändring av bemyndigandeförordningen.

4 Förslagets konsekvenser

4.1 Kommissionens konsekvensbedömning

Kommissionen har använt sin egen marknadserfarenhet och erfarenhet från tidigare beslut samt uppgifter som kommissionen har fått vid beredningen av nya stödformer i gruppundantagsförordningen. Kommissionen har inte gjort någon särskild konsekvensbedömning. Kommissionen anser att reformerna är en kompletterande åtgärd för motsvarande granskning av riktlinjerna för statligt stöd.

4.2 Konsekvenser för EU och Finland

Förslaget utvidgar undantagen i skyldigheten att göra anmälan på förhand för statliga stöd och påverkar inte anslagen. I praktiken innebär förslaget att man i Finland i fortsättningen kan bevilja företagsstöd inom förordningens tillämpningsområde på grundval av lättare stödkriterier samt på ett administrativt lätt sätt. Förslaget kan på så sätt lätta både vissa myndigheters och stödmottagande företags administrativa arbete.

4.2.1 Sänkning av tröskelvärdet för öppenhetsskyldigheten till 100 000 euro

Förslaget utvidgar öppenhetsskyldigheten för enskilda stöd genom att sänka tröskelvärdet i artikel 9 från 500 000 euro till 100 000 euro. Förslaget utvidgar transparensen avseende andra medlemsländers stöd och ökar på så sätt kontrollen för statligt stöd och inverkar positivt på konkurrensen. Genom förslaget kan till exempel finländska företag kontrollera i kommissionens databas på vilka grunder andra EU-länder har beviljat stöd till deras konkurrenter.

Den nationella lagen förutsätter redan nu en mer omfattande öppenhet i EU:s bestämmelser för statligt stöd. Enligt 7 a § som år 2020 fogades till lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster 293/2017 förutsätts det att den stödmyndighet som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet är skyldig att inom 14 dagar från det att stödet beviljades i kundinformationssystemet registrera uppgifter om beviljande och betalning av sådant stöd som uppfyller de förutsättningar för statligt stöd som avses i artikel 107.1 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Skattestöd är undantagna både på nationell nivå (7 a §) och på EU-nivå (artikel 9.2 i gruppundantagsförordningen). Kommissionens förslag ökar den administrativa bördan särskilt med avseende på stöd för skogsbruk som beviljas i Finland och som inte omfattas av anmälningsskyldigheten för den nationella företagsstöddreserven (7 a § i lagen) samt med avseende på omfattningen av information i situationer där öppenhetsskyldigheten förutsätter publicering av exakta uppgifter. Till den del som uppgifterna inte automatiskt överförs genom datasystemen ökas dessutom det administrativa arbetet i form av manuell registrering.

4.2.2 Regionala stöd

Regionalt driftstöd i mycket glest befolkade områden (artikel 15.3) tillfogades till den allmänna gruppundantagsförordningen genom ändringarna som trädde i kraft den 1 januari 2017. Med mycket glest befolkade områden avses NUTS 2-områden vars befolkningstäthet är under 8 invånare/km². Glest befolkade områden avser å sin sida NUTS 2-områden vars befolkningstäthet

är under 8 invånare/km² eller NUTS 3-områden vars befolkningstäthet är undre 12,5 invånare/km². I Finland anses Östra och Norra Finland vara mycket glest befolkade områden i den här granskningen. Utvidgningen av stödmöjligheterna för regionalt driftstöd har därmed inga praktiska effekter för Finlands del eftersom det i Finland inte finns glest befolkade NUTS 2-områden. Tills vidare har det inte beviljats driftstöd för förhindrande av avfolkning på mycket glest befolkade områden i Finland.

Ur Finlands synvinkel är det viktigt att stödformerna som mest snedvrider konkurrensen på den inre marknaden kvarstår i kommissionens förhandsbedömning. Driftstöd snedvrider i regel konkurrensen. På nationell nivå kräver lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) att driftstödet endast beviljas i samhälleligt syfte. Av dessa kan kommissionens förslag i utkastet till förordning om utvidgandet av gruppundantagsförordningens tillämpningsområde till att omfatta regionala driftstödsprogram för glest befolkade områden snedvrida konkurrensen betydligt och konsekvenserna av utvidgningen kan bedömas vara negativa särskilt om Norra Finlands grannländer tar i bruk stödmöjligheter som ansetts oödmålsenliga i Finland.

Tillämpningsområdet för regionala stöd föreslås utvidgas till att omfatta bland annat varvsindustrin som utesluts från tillämpningsområdet för den nuvarande gruppundantagsförordningen. Ändringen innebär att EU-länderna kan bevilja stöd för investeringar inom varvsindustrin och för att öka kapaciteten utan att kommissionen närmare bedömer stödets konkurrenseffekter. De regionala investeringsstödens maximala stödnivåer varierar inom EU enligt områdets utvecklingsgrad. I till exempel östra Europa är den maximala stödnivån för stora företags investeringsstöd 50 % och i Finland 15 %. Inom varvsindustrin råder fortfarande global överkapacitet vilket inverkar på marknads- och priskonkurrenssituationen inom branschen. Branschen är konjunkturkänslig och investeringsintensiv och en ny verksamhet och förnyelse kräver betydande och långvariga investeringar. Staten och offentliga aktörer har fortfarande en viktig roll som aktörer, ägare och finansiärer inom varvsbranschen även i Europa. Den föreslagna ändringen kan bedömas öka risken för snedvridning av konkurrensen och äventyra lika verksamhetsförutsättningar på den inre marknaden. Om stöden används för att öka överkapaciteten och orsaka marknadsstörningar är konsekvenserna i värsta fall långvariga. Risken för snedvridning av konkurrensen begränsar kravet i gruppundantagsförordningen enligt vilket det regionala stödet ska riktas till ny ekonomisk verksamhet.

4.2.3 Riskfinansieringsstöd

Största delen av de föreslagna ändringarna förtydligar bestämmelserna eller anpassar dem till den allmänna marknadspraxisen utan betydande negativa konsekvenser för Finland. Den föreslagna artikeln 21.2 förbjuder direkta investeringar av offentliga aktörer. I Finland beviljas riskfinansieringsstöd särskilt av Business Finland Venture Capital. Gruppundantagsförordningen motsvarar inte i sin nuvarande form den allmänna marknadspraxisen för venture capital-investeringar. Förslaget förbättrar situationen genom att tillåta ägarna i stödberättigade företag att köpa gamla aktier från varandra. Förslaget i artikel 21.17 är svårt att tillämpa i praktiken eftersom det finns situationer där en del av investeringen (t.ex. första investeringen) görs i form av ett konverteringslån och följdinvesteringen samt efterföljande finansieringsomgångar i form av eget kapital. Det föreslagna separata skatteincitamentstödet som beviljas till privata investerare förtydligar bestämmelsen om skattelättnadsstöd för privatpersoners kapitalinvesteringar. Förslagen i punkterna 3 b och 3 c förenklar men åtstramar bedömningen av stödbehörigheten jämfört med nuvarande stödprogram.

4.2.4 Forsknings-, utvecklings- och investeringsstöd

De förtydligande och säkerställande riktlinjerna för stödandet av digitala lösningar som lyfts fram i definitionen främjar genomförandet av den digitala omställningen i Finland. I Finland är Business Finland den viktigaste beviljaren av forsknings-, utvecklings- och investeringsstöd. Förslaget att godkänna indirekta kostnader i forsknings- och utvecklingsprojekt genom en förenklad kostnadsmodell underlättar den administrativa bördan.

Stödandet av köp av forskningsbaserade teknologirättigheter, även med betydande summor, för små innovativa företag (nya punkten (b) 6 i artikel 22) stärker det europeiska deep tech-fokuset och stärkandet av den industriella autonomin. Den nya stödmöjligheten kan främja den ekonomiska utvecklingen i Finland. Potentiella negativa effekter på konkurrensen är sannolikt mindre än den nuvarande snedvridningen av konkurrensen på grund av det allmänna hindret för tillträde till marknaden på grund av finansieringsbristen för små/unga företag som strävar efter internationell tillväxt. På samma grunder kan den nya artikeln 26 a om testnings- och försöksinfrastrukturen understödjas. Risker för snedvridning av konkurrensen minskar avsevärt genom att stödet begränsas till investeringskostnader, marknadsvillkorskravet för operativ verksamhet och diskrimineringsförbudet. Preciseringen i definitionen om innovationskluster avlägsnar oklarheterna avseende den nationella medfinansieringens stödgrunder för EDIH (European digital innovation hubs) som även planerats till Finland. Kompletteringen av innovationsrådgivningstjänster som beviljas små och medelstora företag (artikel 28) främjar små och medelstora företags möjligheter att använda digitala lösningar samt skaffa konsultation, hjälp och stöd från EDIH som nämns ovan.

4.2.5 Laddnings- och tankningsinfrastrukturen samt investeringsstödet för upphandling av rena eller utsläppsfria fordon och eftermontering på fordon

De föreslagna ändringarna i gruppundantagsförordningen avseende infrastrukturen och investeringsstödet för fordon innebär ny bedömning av kommunikationsministeriets nuvarande upphandlings- och omvandlingsstöd för fordon, och de som är under beredning, samt med avseende på beviljandeförfarandet för stöden och drivkraften som understöds. Den gällande artikeln 36 a och relaterade definitioner föreslås preciseras och utöver dessa föreslås en ny artikel 36 b för investeringar för rena eller utsläppsfria fordon. De föreslagna definitionerna för rena fordon (artikel 2.102 f) och utsläppsfria fordon (artikel 2.102 g) är inte teknologineutrala och problematiska med avseende på biobränslen. I definitionerna beaktas i regel utsläpp från avgasrör och farkostens skorsten. Särskilt med avseende på tunga fordon och inom sjötransport ska stödet även möjliggöras för gasdrivna fordon trots att det inte går att separera andelen naturgas och biogas inom biltillverkning. Med avseende på sjötransport beviljas inte för närvarande miljöbaserade stöd för fartyg eller hamnar så de nya villkoren inverkar inte direkt på den nationella regleringen för sjötransport. Bestämmelserna kan ha betydelse i framtiden eftersom utsläppsminskningarna skärps. Definitionerna för sjötransport och transport på de inre vattenvägarna för rena och utsläppsfria fartyg gynnar fartyg vars utsläpp via skorstenen är noll. Definitionen är på så sätt problematisk för t.ex. biobränsle. Kriterierna kan anses vara orimligt strikta med beaktande av att det fortfarande finns väldigt lite alternativa bränslen inom sjötransporten och att ett omfattande ibruktage av teknologierna kommer att ta tid. Tillvägagångssättet som grundar sig på taxonomi överensstämmer inte med kommissionens föreslagna FuelEU Maritime-förordning i juli 2021 som även främjar användningen av biobränsle.

Förutsättningen för att möjliggöra en faktisk användning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter är en tillräckligt omfattande laddningsinfrastruktur för elbilar och tankningsinfrastruktur för gasbilar. För närvarande beviljas stöd för båda och ansökningsförfarandet sker genom anbudsförfarande. I och med den föreslagna artikeln 36 a omfattas inte längre tankningsinfrastrukturen av gruppundantagsförordningens tillämpningsområde. Detta gäller både person-

bilar och tunga fordon. I sin nuvarande form ökar stöden i artikel 36 a i viss mån den administrativa bördan i beredningsfasen med dess marknadsutredningar. I Finland gäller förslaget stöd som beviljas för distributionsinfrastrukturen för alternativa bränslen, dvs. s.k. stöd för distributionsinfrastrukturen, som Arbets- och näringsministeriet ansvarar för med avseende på bestämmelserna och Energimyndigheten med avseende på genomförandet.

Beviljandet av upphandlingsstöd enligt den nya artikeln 36b.4 med hjälp av anbudsförfarande är inte ändamålsenligt eftersom förfarandet praktiken kan begränsa småföretag utanför anskaffningsstödet och på så sätt snedvrider konkurrensen mellan aktörerna. Dessutom är anbudsförfarandet inte nödvändigtvis möjligt i ett land av Finlands storlek med ett begränsat antal aktörer. Det är väldigt utmanande att utarbeta transparenta och objektiva kriterier för på vilka grunder vinnarna i anbudsförfarandet väljs. Syftet med upphandlingsstöden för fordon som använder alternativ drivkraft har varit att möjliggöra beviljandet av stödet till så många olika företag som möjligt och en stegvis övergång till en utsläppssnål trafik och därför ska beviljandet av upphandlingsstöd vara möjligt utan anbudsförfarande. Det ska åtminstone vara möjligt att bevilja upphandlings- och omvandlingsstöd av mindre betydelse utan särskilt anbudsförfarande.

4.2.6 Stöd för förnybar energi och energiskattestöd

Enligt artikel 41 i gruppundantagsförordningen beviljas i Finland bl.a. nationellt energistöd (investeringsstöd för förnybar energi och energieffektivitetsprojekt) samt i vissa fall investeringsstöd för energiprojekt i EU:s återhämtningspaket som troligen är på kommande. Enligt kommissionens förslag förenklas definitionen av stödberättigade kostnader och förbudet att stöda anläggningar som producerar biobränsle och som omfattas av distributionsskyldigheten slopas. De senaste åren har det årligen beviljats energistöd för cirka 40-100 miljoner euro per år varav största delen har beviljats med stöd av gruppundantagsförordningen (utöver individuellt notifierade stöd enligt riktlinjerna för energi- och miljöstödet). Dessutom tillämpas artikeln på vissa stöd som beviljas av jord- och skogsbruksministeriet. Artikelns tillämpningsområde är därmed exceptionellt omfattande och betydande för Finland. Samtidigt ska stödet för biobränslen riktas till vissa, främst avfalls- och restbaserade, biobränslen. Väteproduktionen som grundar sig på förnybara energikällor ska dessutom omfattas av gruppundantagsförordningen. Dessa ändringar kan i sin helhet förtydliga beviljandet av stöd och i vissa fall påskynda ibruktage av stöden då en separat anmälan inte längre förutsätts för vissa biobränsleprojekt. Höjningen av tröskelvärdet för anmälan från 15 miljoner euro till 20 miljoner euro minskar i viss mån antalet separata anmälningar.

Den nationella beskattningen av biodrivmedel anses inte omfatta skattestöd eftersom produkternas energiinnehållsskatt och koldioxidskatt har differentierats objektivt och teknikneutralt på grundval av livscykelutsläpp. I Finland uppbärs minimiskatt enligt energiskattedirektivet för biobränsle och produkterna ska dessutom vara hållbara. I den föreslagna artikeln 44.4 slopas förbudet om att stöda de biobränslen som omfattas av leverans- och inblandningsskyldigheten. Däremot begränsas stödet till produkterna i bilaga IX A till RED II direktivet ((EU) 2018/2001) om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor. Att samtidigt tillåta distributionsskyldighet och skattesänkning kan leda till ökade råvarupriser och skattekonkurrens mellan medlemsstaterna. I Finland har detta betydelse med avseende på tryggheten av skatteintäkterna.

Skattekonkurrensen kan även leda till en sänkning av den effektiva skattenivåerna för trafikbränslen vilket till exempel försvagar utvecklingen av energieffektiviteten inom transporter. En samtidig tillämpning av skattesänkningar och distributionsskyldigheten minskar även transparensen avseende incitament som riktar sig till användningen av biobränslen vilket å sin sida ökar

riskerna för att incitament för användning av biobränslen blir oändamålsenligt stora ur klimatperspektiv på både nationell nivå och EU-nivå. Användningen av biobränslen ska styras med hjälp av distributionsskyldigheten och en samtidig användning av skattesänkningar och distributions-skyldigheten ska inte möjliggöras.

Finland tillämpar stöd för energiintensiv industri som föreskrivits upphöra den 31 december 2024. De föreslagna ändringarna förutsätter ändringar i det här stödet. Enligt ändringsförslaget av det gällande energiskattedirektivet ska möjligheten till skattedifferentiering på grundval av företags- och privatanvändning slopas varmed den gällande eller föreslagna artikeln 44.1, 44.2 och 44.3 i gruppundantagsförordningen inte kan tillämpas för sänkningen av industrielskatten. Den föreslagna kopplingen av stödet för energiintensiv industri i artikel 44.5 i gruppundantagsförordningen till de ytterligare kraven i artikel 5 a och b verkar göra tillämpningen av punkt 5 väldigt besvärlig och administrativt betungande i praktiken. Ändringen förutsätter att systemet i artikel 44.5 a och b avseende stödet för energiintensiv industri ska inrättas för cirka två år.

4.2.7 Miljöskaattestöd

Den föreslagna artikeln 44 a gäller i praktiken skatter som inte har förenhetligats på EU-nivå. Hittills har åtgärder som omfattar statligt stöd omfattats av ett informationsförfarande. Det föreslagna gruppundantaget är till vissa delar svårt att tillämpa. Det kan till exempel vara svårt att påvisa att riktandet av stödet till företag som påverkas mest av en högre skatt eller avgift och som inte kan överföra de ökade produktionskostnaderna till kunderna utan en betydande minskning av försäljningen och stöden skulle kunna riktas till de företag som minst har påverkat minskningen av sina utsläpp.

4.2.8 Investeringsstöd för att återställa miljön eller göra miljön mer mångfaldig

I Finland förnyas naturvårdslagen som bäst. Den föreslagna ändringen av gruppundantagsförordningen förbättrar avsevärt tillgängligheten av understöd som beviljas för att främja skyddet och vården av den biologiska mångfalden som införs i den förnyade lagen. Unionens strategi för biologisk mångfald (COM(2020) 380 final) och särskilt dess mål för återställandet av livsmiljöer och den biologiska mångfalden ökar avsevärt mängden återställningsarbete som utförs för att skydda den biologiska mångfalden. Enligt strategin för biologisk mångfald bereder kommissionen ett lagstiftningsinitiativ om EU:s mål för återställande. Definitionerna av livsmiljöer och biologisk mångfald i artikel 45 ska överensstämja med den kommande lagstiftningen för återställande och stöda dess genomförande. De föreslagna tilläggen för genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi, som pågår i Finland och sträcker sig till år 2030, och som fokuserar på återställandet av livsmiljöer, förtydligar om de ovannämnda preciseringarna kan utföras. Den försämrade biologiska mångfalden och EU:s strategi för biologisk mångfald kräver ytterligare åtgärder för återställande och administrativa hinder för att öka volymen måste därför hållas så låga som möjligt. Riskerna är att den oberoende och behöriga bedömningen av det höjda fastighetsvärdet som krävs av förordningen, om den kvarstår som förslaget, komplicerar och bromsar genomförandet av målen för återställandet i strategin för den biologiska mångfalden. På samma sätt försämrar överlappande termer och avsaknaden av tydliga definitioner av termerna lika behandling av stödmottagarna och bedömningen av åtgärderna som föreslås finansieras.

5 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen i Europeiska unionen

Den 8 oktober 2021 inledde kommissionen ett offentligt hörande om ändringen av gruppundantagsförordningen. Det offentliga hörandet upphör den 8 december 2021. Den 7 december 2021

ordnar kommissionen ett samråd med den rådgivande kommittén för statligt stöd där kommissionen presenterar förslaget. Kommissionen kommer att ordna ett andra samråd med den rådgivande kommittén för statligt stöd om ändringen av gruppundantagsförordningen och att lägga fram ett nytt, kompletterat utkast till förordning år 2022. Kommissionen har även planerat inleda en allmän granskning av gruppundantagsförordningen år 2022. Kommissionens utkast till förordning saknar ett COM-nummer på kommissionens förslag till förordning. Utkastet finns på kommissionens webbplats på adressen: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-gber_en som bilaga till den här promemorian. Förslaget och utkastet till U-skrivelse behandlas på sammanträdet för sektionen för konkurrens, statsstöd och upphandling (EU-12) den 19 november 2021 och i ett skriftligt förfarande som avslutades den 22 november 2021.

De senaste ändringarna i gruppundantagsförordningen har behandlats i U-skrivelsen 8/2019 (förslag för att förenhetliga EU:s finansieringsprogram och bestämmelserna om statligt stöd) samt i den kompletterande U-skrivelsen UJ 1/2021 (lokala utvecklingsprojekt, innovationspartnerskap för jordbruk, investeringsstöd för utsläppssnåla fordon, energieffektivitet för byggnader, förnyande av bredbandsstödet). Ändringsförslagen för gruppundantagsförordningen grundar sig delvis på ändringarna av kommissionens sektoriella riktlinjer som granskats i samband med kontrollen av ändamålsenligheten för statliga stöd. Den föreslagna reformen av riktlinjerna för regionalstödet har behandlats i E-skrivelsen E 116/2020 rd. Reformutkastet om riktlinjerna för riskfinansieringen har behandlats i E-skrivelsen E 88/2012 rd. Reformutkastet om riktlinjerna för forsknings-, utvecklings- och innovationsstöd har behandlats i E-skrivelsen E 65/2021 rd. Förslaget till riktlinjer för stöd inom klimat-, miljö- och energibranschen har behandlats i E-skrivelsen E 89/2021 rd.

6 Ålands självstyre

Förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna. Den förutsätter inte ändringar i den nationella lagstiftningen i Fastlandsfinland och på Åland.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget i huvudsak kan understödjas. Förslaget förenklar och effektiviserar tillsynen över statsunderstöd inom EU genom att riktat utvidga den stödåtgärdsgrupp som har undantagits från anmälningsskyldigheten. Förslaget underlättar genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument samt stöder uppnåendet av målen i EU:s gröna given och digitala strategi. Förslaget förtydligar och preciserar även ett flertal definitioner som har orsakat tolkningssvårigheter och kriterier för stödberättigande på ett sätt som är enhetligt med granskningarna av de sektoriella riktlinjerna.

Statsrådet anser att teknologineutralitet ska beaktas i den fortsatta beredningen av ärendet. Vid bedömning av miljökonsekvenser ska hela tjänstens eller produktens livscykel beaktas. Statsrådet anser det viktigt att man i detta skede av utvecklingen av marknaden och teknologierna utöver produktionen av förnybart väte även kan stöda annan produktion av rent väte. Exakta krav relaterade till detaljer i tillverkningen av väte ska undvikas i gruppundantagsförordningen. Förordningens tillämpningsområde ska även utvidgas så att stöden för finansiering av infrastrukturen för olika alternativa drivkrafter (särskilt biogas) och fordonen som använder dem befrias från anmälningsskyldighet med stöd av gruppundantagsförordningen. Kraven för stöd som strävar efter att främja utsläppssnål sjötransport ska formuleras mer teknologineutralt. Stöd som strävar efter att främja skyddet och återställandet av den biologiska mångfalden kräver ännu precisering.

Statsrådet anser det viktigt att gruppundantagsförordningen även i fortsättningen huvudsakligen överensstämmer med unionens sektoriella lagstiftning för stödberättigade branscher, såsom energilagstiftningen, bestämmelserna om skyddet och återställandet av den biologiska mångfalden eller sjötransporten. Stödformerna som korregerar marknadsbrister ska särskilt beakta marknadspraxisen med avseende på venture capital-finansiering.

Statsrådet anser det viktigt att utvidgandet av gruppundantagsförordningen och underlättandet av förordningens allmänna tillämpningskriterier inte medför betydande konsekvenser som snedvrider konkurrensen och stödkonkurrens på den inre marknaden. Den allmänna utgångspunkten ska vara att gruppundantagsförordningen endast undantar sådana stödåtgärder från anmälningsskyldigheten som medför begränsade konsekvenser med snedvriden verkan för konkurrensen. Statsrådet anser det nödvändigt att till viss del få ytterligare utredning om de föreslagna ändringarna av kommissionen.

Statsrådet anser att bestämmelserna om regionala statliga stöd ska säkerställa lika verksamhetsförutsättningar mellan olika medlemsstater och minimera risken för en snedvriden konkurrens på den inre marknaden. I det här avseendet understöder statsrådet inte att regionalstöd för varvsindustrin ska undantas från skyldigheten att göra förhandsanmälan till kommissionen. En utvidgning av driftstödet för att förhindra avfolkning av glest befolkade områden kan även leda till skadlig stödkonkurrens.

Statsrådet understöder inte förslaget om energiskattestöd som tillåter skattestöd för biobränslen som omfattas av leverans- och inblandningsskyldighet. Enligt statsrådet ska skattestöd även i sådana situationer i fortsättningen initialt omfattas av anmälningsskyldighet och kommissionens förhandsbedömning på grund av de snedvridande effekterna för konkurrensen.

Statsrådet anser att det i den fortsatta beredningen av förordningen är viktigt att beakta att förordningens kriterier är proportionerliga med avseende på den administrativa bördan ifall stöden som undantas från skyldigheten att göra förhandsanmälan endast har begränsade effekter för konkurrensen. Statsrådet anser att det föreslagna anbudsförfarandet inte är ändamålsenligt i alla stödformer. Möjligheter till flexibilitet vid tillämpning av anbudsförfarande ska granskas så att det i fortsättningen vid sidan av anbudsförfarande för vissa stödformer, såsom i upphandlings- och omvandlingsstöd för utsläppsnåla fordon även är möjligt att tillämpa ansökningsförfarande. Statsrådet förhåller sig även reserverat till att anbudsförfarande tillämpas på stöd för utsläppsnål sjötransport. Det ska dessutom säkerställas att ändringsförslagen för skattestöd tillåter en tillräcklig övergångstid och att bestämmelserna inte medför oskälig administrativ börda eller innefattar flertydighet som äventyrar rättssäkerheten för företag eller stödmyndigheter.